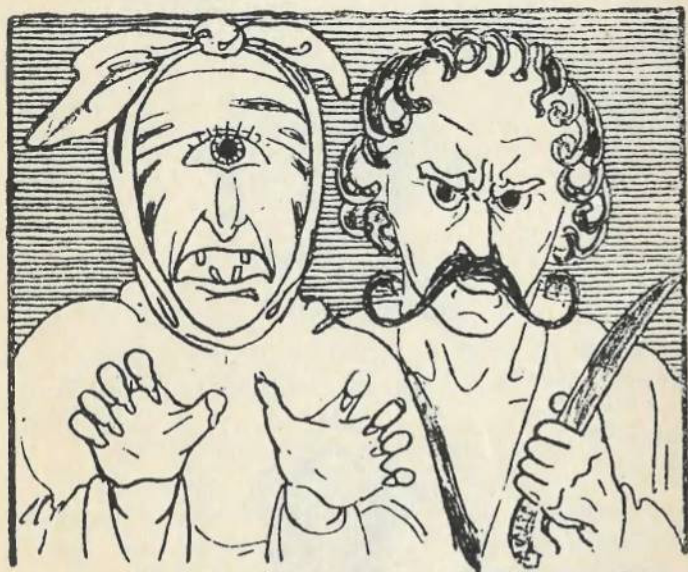
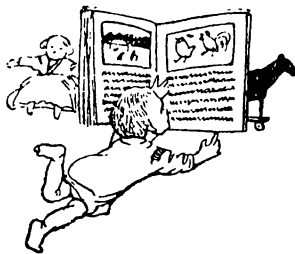

НАШИМ НАЙМЕНШИМ!

ПРИКРАШУЄ МАЛЮНКАМИ
ОЛЕНА КУЛБЧИЦЬКА.

17. ДІДОВА ДОЧКА.
ПРО КОВАЛЯ І БАБУ-
ЛЮДОЇДКУ.
НАРОДНІ КАЗКИ.

"HOWERLA"

41 E. 7th St., New York 3, N. Y

I 9 5 7

Дідова дочка.

Народня казка.

Був собі дід та баба, і в діда була дочка. А бабі була вона нерідна і баба та зненавиділа її.

„Веди, діду, її, та й веди, куди хочеш“.

Узяв дід тай повів її. Веде та й веде такими ярами та борами. Коли приводить її в бір, аж — стоїть хатка. Увійшли вони в ту хатку, аж нема нікогисінько. Вона й каже:

„Ідїть ви, тату, до дому, а я тут останусь: що Бог дасть, то те й буде“.

Пішов дід — осталась вона. Ото, заходилась, витопила, поприбирала, сама й заховалась під піч, коли се у вечері приходять

розбійники — аж поприбирано. Вони й думають.

„Хтож се такий?“

Шукали вони, шукали — нікого нема. Вони давай гукати:

„Обізви ся: рідною сестрою нам будеш“.
Вона й обізвалась, вилізла зпід печи.

Стали вони розпитувати:

„Хто ти така? Як зайшла ти сюди?“

„У мене мати не рідна, прогнала мене, то я й зайшла сюди до вас“.

„Будь же, — кажуть, — ти нам хазяйкою і сестрою“.

„Спасибі, що ви мене приймаєте за хазяйку й за сестру“

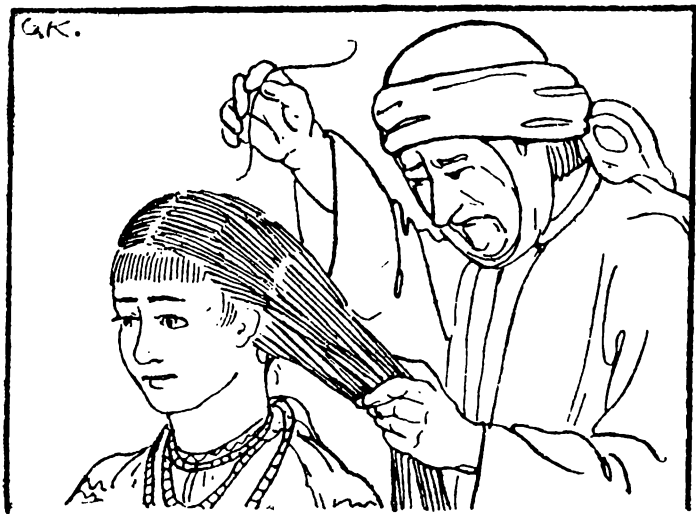
А їх та дванацять розбійників і отаман

між ними. То вони цілу ніч ходять та людей розбивають, а в день віддыхають дома. А срібла у них, а золота — багато! Сказано, розбійники: чого схочуть, того й дістануть.

Пожила вона там може з тиждень, або може неділь і зо дві, той отаман та й улюбив ся у ту дівчину: вона така гарна була та молодісенька.

От, вона живе та панує. Здумало ся їй похати до батька. Запрягли коні; вона сіла й поїхала. Погостювала вона. Батько такий рад. Вона йому навезла гостинців. Нагостювалась і поїхала до дому. А мачуха та лиха на неї — все стараєть ся, як би її з світа згубити. І дістала вона такого волосся, що як пустиш кому небудь у голову, то зараз умре.

Ото, достала вона того волосся і каже старому:

„Піду я та відвідаю її“.

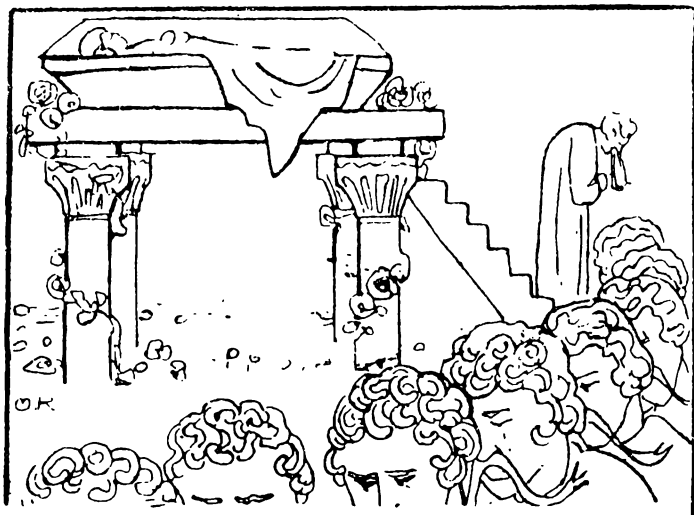
„Піди, як охоту маєш“.

Приходить вона туди, поздоровкала ся. Дівчина мачуху за гостя приняла, нагодувала її, напоїла; а мачуха й каже:

„Дай, я тобі, доченько, зачешу головку. Ти тут сама живеш тебе тут і зачесати нікому“

„Добре, — каже, — мамо“.

Ото, сіла вона на лаві. Стала мачуха голову чесати, упустила ту волосинку, вона й умерла. Стара собі й пішла, а дівчину покинула мертву. Приходять у вечері розбійники, аж вона лежить на лаві нежива. Як ударить ся

отаман у груди, як заплаче по ній... Носив її, будив її, колихав її — нежива.

„Ну, братця, нум ховати!“

„Будемо ховати, коли вже так случилось“.

Отаман велів вкопати чотири стовпи, позолотив їх і на ті стовпи зробив срібні східці. Велів він зробити для неї золоту домовину і казав поставити домовину на тих стовпах. Убрали її в шовкове платтє, в намісто добре, і положили в домовину; знесли її на ті стовпи і поставили і самі зійшли з того дому, щоб і не дивити ся : не мучити ся.

А в той ліс їздили хлопці на лови. Один відбив ся від них : ті в одну сторону поїхали, а він в другу відбив ся.

Іде та й їде, коли дивить ся, аж золотіє

проти сонця. Підходить він туди ближче, аж стоять срібні східці на золотих стовпах, а зверху стоїть золота домовина. Він виліз туди по східцях:

„Дай, — каже, — подивлюсь, що тамтаке?“

Відкрив домовину, аж там лежить дівчина, така гарна, така гарна, що не здумати, не згадати, тільки доброму молодцю в казці сказати. Подививсь він, подививсь, зійшов звіттіля, пішов у той двір, де розбійники жили, аж нема нікого, тільки стоїть віз і кінь.

Ото, він запряг коня, взяв домовину, поставив на віз і поїхав до дому.

Приїхавши до дому, внїс у хату ту домовину і любить ся нею. Поїде отсе на лови, чїлий день не їсть; до дому вернеть ся, як

собака голодний. А як прибіжить до дому, то їжа його не береть ся: кинець ся до домовини, відкриє її, сяде з боку і любить ся.

Прийшов він раз із ловів, сів коло неї і любить ся. А далі й думає собі:

„Ану, я розчешу її: у неї голова не розчесана“.

Підняв її, обмостив кругом подушками і давай чесати. Розчесав її — вона стрепнула, очима липнула і каже:

„Як же я міцно заснула!“

„Ох, ні. — каже, — серденько, ти не заснула“.

Вона дивить ся на нього, аж се не отаман!

„Ох, лишечко, — каже, — деж се я?“

Тоді він став їй розказувати :

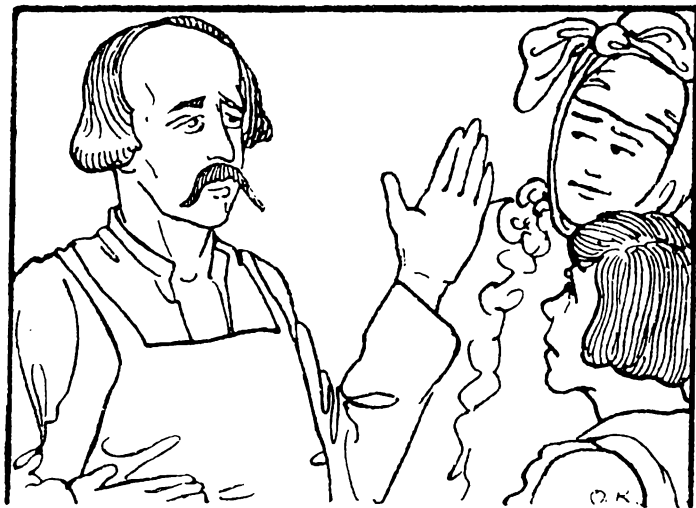
„Я, — каже, — ходив на лови, коли дивлюсь, аж стоїть золота домовина на золотих стовпах, і до неї срібні ступеньки. Я взяв ту домовину і привіз до дому. Отсе прийду до дому, сяду коло тебе та й люблюсь. А раз прийшла охота розчесати тебе. Розчесав, а ти й ожила; а то ти мертва лежала у сій домовині“.

„Ну, щож, — каже вона, — тепер буде?“

„Щож, — каже, — буде. Повінчаєм ся та будемо жити“.

„Ну, поїдемо й вінчати ся“.

Поїхали, повінчали ся, тепер живуть та хліб жують.

Про коваля і бабу-людодітку.

(Народня казка.)

Був собі коваль і не знав він біди. Принесуть до нього люди роботу; той про свою біду розкажує, той про свою, а коваль і каже:

„І яка то біда? Що воно за біда? Уже, здасть ся, доживаю четвертий десяток, а ще зроду не бачив біди. Доведеть ся на старість іти по світу та шукати біди: хочу побачити“.

Прийдуть инчі люди до нього у кузню, начнуть розказувати про свою біду та лихо, то його так аж тягне побачити її.

„Треба подивити ся, що вона за біда? Завтра уже люди добрі і не йдять у кузню:

мене вже тут не застанете. У світ піду біди шукати“.

На другий день запер свою кузню і пішов. Іде та й іде, іде та й іде — зустріне кого небудь і питає:

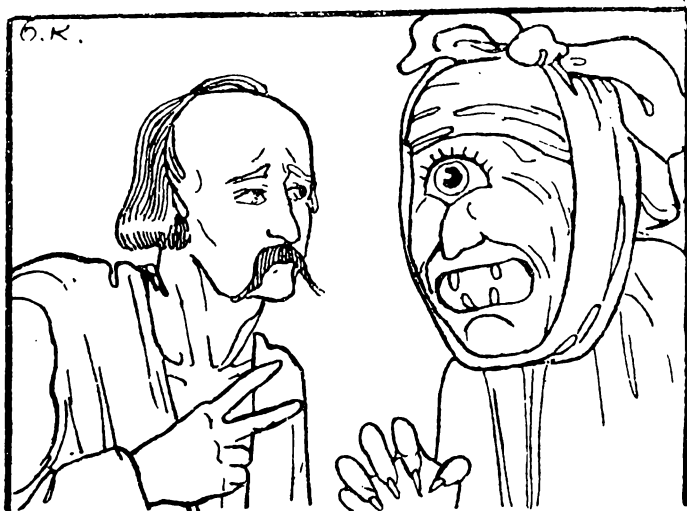
„Чи не бачили де біди?“

„Ні, не бачили“.

Іде він далі. Уже зайшов у таку землю, що ні міста, ні села, ні куріня ніде не видно, а він усе далі йде. Уже нема куди зайти і води напити ся, уже й хліба у нього не стало, а він усе йде, коли дивить ся, аж стоїть хатка.

„Зайду я, — думає собі він, — у ту хатку, та хоч віддишу трохи“.

Зайшов він у ту хатку — нема нікого. Ляг він на лаві та й заснув.

А в тій хатці жила баба-людодідка з одним оком. Прийшла баба у хату, дивить ся — лежить чоловік.

„Здоров, здоров, чоловіче! Я ще чоловічого мяса не їла!“

А він лежить. Прийшла вона до нього, полапала за ребра, аж він худий-худий. Вона і думає собі:

„Заріжу я барана, та нагодую його“.

Зарізала барана, нагодувала його та питає:

„Чого у тебе дві оці?“

„Може, — каже, — ти хочеш, щоб і в тебе було дві?“

„Хочу“, — каже.

„Я коваль, я можу вставити тобі друге око“.

„Добре, — каже, — встав“

„Лягай же, — каже він, — на лаві, я нагрію долото“.

Лягла вона на лаві, а він нагрів долото, узяв сокиру; як стукне, і те око вискочило, що й було. Баба-людодідка скочила з лави та за ним, а він між барани і сховав ся. Вона побігла, позачиняла ворота кругом, сама стала у воротях і стоїть, дожидає коваля. Ждала вона, ждала, нема коваля.

„Ну, — думає вона, — пора барани в поле гонити“.

Відчинила ворота, стала в них і лапає, щоб коваль не вийшов разом з баранами

за ворота. Бачить коваль, що не пустить проклята баба. Ото, він вивернув кожух, надів і поліз рачки. Підліз до неї. Вона полапала за спину — „баран“, — каже, і пропустила. Він вискочив за ворота і каже їй.

„Не лапай, не лапай, я вже за ворітьми!“

Вона почула його голос, ухватила срібну сокиру, кинула в нього та в дерево так і засадила. Він побіг, хотів виняти ту сокиру та взяти, ухватив ся рукою — рука так і прикипіла.

Біжить людодідка до нього та зубами скрегоче. А він бачить, що біда, відрізав собі руку і втік.

Нашим найменшим :

1. Дурень і його жінка жаба-панна.
 2. Богатий Марко.
 3. Лисиця і вівця.
 4. Котик і півник.
 5. Два брати. — Грішник.
 6. Цар Лев.
 7. Повінь.
 8. Господар і вуж. — Сом, рак і ворона. — Вюн і щука. — Лисиця і рак.
 9. Пімста звірів.
 10. Сорока і когут.
 11. Про морського царя й його дочок.
 12. Песинський, жабинський, сухинський і золотокудрії сини цариці.
 13. Про бідного парубка й царівну.
 14. Вовк і козенята. — Вовк і заяць.
 15. Кому трудніше працювати — Старий Максимець. — Кому возули кувала.
 16. Три брати і Бог. — Як Бог нагородив бідного чоловіка.
 17. Дідова дочка. — Про коваля і бабу людодітку.
 18. Про Марусю — козацьку дочку.
 19. Про богатиря Сухобродзенка Івана і Настасю прекрасну.
 20. Очаківська біда.
 21. Лисичка-сестричка.
 22. Як журавель учив лисичку літати.
 23. Крепак і чорт.
 24. Коза-Дереза.
 25. Лисичка-сваха.
 26. Солом'яний бичок. — Рукавичка.
 27. Лови. — Торба.
 28. Летючий корабель.
 29. Золотий черевичок.
 30. Дідова дочка і бабина дочка.
-
-